

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXVII/192/2009
Rady Gminy Krzynowłoga Mała
z dnia 11 grudnia 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CHMIELEŃ WIELKI

Chmieleń Wielki, listopad 2009r

Spis treści

Wstęp	3
I. Wprowadzenie	5
II. Diagnoza stanu istniejącego	7
1. Położenie geograficzne	7
2. Ogólna charakterystyka gminy	8
2.1. Rolnictwo	9
2.2. Leśnictwo	9
2.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne	10
2.4. Warunki wodne	10
2.5. Ludność	10
2.6. Komunikacja	10
2.7. Ochrona przeciwpożarowa	11
2.8. Oświata	11
2.9. Przemysł i usługi	11
2.10. Środowisko kulturowe	11
III. Analiza zasobów miejscowości Chmieleń Wielki	13
IV. Analiza SWOT miejscowości Chmieleń Wielki	15
V. Plan działań	15
1.1. Opis zadań do realizacji	16
1.2. Uzasadnienie realizacji zadań	17
1.3. Odbiorcy projektu	18
1.4. Oczekiwane rezultaty	18
1.5. Szacunkowy koszt realizacji zadań	20
1.6. Harmonogram realizacji projektu	20
VI. Wdrożenie i monitorowanie plan	21
VII. Podsumowanie	22

WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „**Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013**” działanie „**Odnowa i rozwój wsi**”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Krzynowłoga Mała przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Chmieleń Wielki.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące:

1. budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 1. pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 2. służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
2. kształtowania przestrzeni publicznej;
3. budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
4. zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
6. kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Obszarem realizacji Planu Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki jest obszar tej miejscowości.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2010-2016. Podstawą opracowania planu jest Strategia Rozwoju Gminy Krzynowłoga Mała przyjęta uchwałą Rady Gminy nr XIV/57/2007 z dnia 23 listopada 2007r.

Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

I. WPROWADZENIE

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowywany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i przez mieszkańców miejscowości.

Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno-kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonale uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy:

1. Plan umożliwi efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe.
2. Zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwi stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej.
3. Dokument umożliwi zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna.
4. Tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Podstawą tworzenia Planu Odnowy jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt żywiłowego przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

Projekt wprowadzonych do Planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacji społecznych.

II. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO.

1. Położenie geograficzne

Wieś Chmieleń Wielki jest jedną z 41 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy Krzynowłoga Mała położonej w powiecie przasnyskim, stanowiącym północne rubieże Województwa Mazowieckiego. Zajmuje obszar 184 km², co stanowi trzecie miejsce co do wielkości w powiecie.

Od strony północnej gmina Krzynowłoga Mała graniczy z linią Chorzele, od wschodu - z gminą Jednorzec, od południa - z gminami Przasnysz i Czernice Borowe. Od zachodu gmina graniczy z gminą Dzierzgowo w powiecie mławskim.

Teren gminy przecinają, biegnące z południa na północ:

- droga krajowa nr 57 relacji Pułtusk – Szczytno,
- droga wojewódzka nr 616 relacji Ciechanów - Chorzele.

Zewnętrzny układ komunikacyjny uzupełniają drogi powiatowe nr 28310, 28313, 28314, 28315, 28316, 28317 i 28318.

2. Ogólna charakterystyka gminy.

Gmina Krzynowłoga Mała leży na obszarze Wzniesień Mławskich, wchodzących w skład Niziny Północnomazowieckiej. Rzeźba terenu jest urozmaicona.

Wyróżnia się następujące jednostki morfologiczne:

- strefa wzgórz morenowo - czołowych i kemowych, w znacznej części zalesiona;
- płaskie i rozległe obniżenia, położone na zapleczu strefy morenowo - czołowej i kemowej, na północy przechodzące stopniowo w wysoczyznę morenową;
- wysoczyzna morenowa, przeważnie falista, wyniesiona 130 - 170 m n. p. m., o spadkach przekraczających 5%.

Urozmaicenie rzeźby terenu jest korzystne zarówno dla rolnictwa jak i rozwoju osadnictwa.

Część północno - zachodnią oraz część południową gminy pokrywają zwarte kompleksy lasów. Od północy poprzez centralną część gminy i dalej na zachód - wzdłuż rzeki Ulatówki - rozciąga się pas terenów bagiennych oraz podmokłych łąk. Ponadto cały teren gminy przecinany jest mniejszymi strumieniami oraz mniejszymi i większymi jeziorami. Takie warunki naturalne spowodowały, że na

terenie gminy wykształciła się duża ilość małych wsi o rozproszonej zabudowie, zlokalizowanych w sąsiedztwie cieków wodnych oraz jezior. Na południu gminy, wzdłuż granicy z gminami Czernice Borowe i Przasnysz znajduje się ciąg złóż kruszywa naturalnego.

Według opracowań ponadlokalnych gmina Krzynowłoga Mała znajduje się w czterech strefach funkcjonalnych, wynikające z uwarunkowań przyrodniczych:

- 1) Funkcja ekologiczna;
- 2) Funkcja ekologiczna i osadnicza;
- 3) Funkcja ekologiczna i rolnicza;
- 4) Funkcja ekologiczna i leśna.

W koncepcji „Krajowej Sieci Ekologicznej EECONET Polska” obszar gminy Krzynowłoga Mała znajduje się częściowo w granicach „obszaru węzłowego: Puszcza Kurpiowska – 22M”. Obszar węzłowy to jednostka ponadekosystemowa, wyróżniająca się bogactwem ekosystemów. W obrębie obszarów węzłowych wyróżniono biocentra, które stanowią obszary nagromadzenia największych walorów przyrodniczych. Obejmuje on tereny ekstensywnych łąk, torfowisk i agrocenoz o tradycyjnym systemie uprawy.

Podstawowym walorem tego obszaru, oprócz mozaikowego krajobrazu, ekstensywnych upraw rolnych, łąk i lasów, jest niski stopień synantropizacji roślinności.

Ponadto gmina znajduje się w obrębie obszaru "Zielone Płuca Polski".

2.1. Rolnictwo.

Wiodącą funkcją miejscowości Chmieleń Wielki, jak również i całej gminy jest rolnictwo. Około 85% mieszkańców gminy utrzymuje się z rolnictwa. Dominuje tu indywidualna gospodarka rolna. W rękach ok. 800 indywidualnych gospodarstw rolnych o średniej powierzchni około 25 ha powierzchni ogólnej znajduje się 96% użytków rolnych gminy.

Użytki rolne zajmują 12.409 ha, co stanowi $\frac{2}{3}$ powierzchni gminy.

Warunki dla rozwoju rolnictwa są średnie. Grunty orne III i IV klasy bonitacyjnej zalegają na 2.916 ha, co stanowi około 35% całości gruntów ornych. Grunty chronione zlokalizowane są w trzech dość zwartych kompleksach. Jedne z nich występują w okolicach wsi Krzynowłoga Mała.

2.2. Leśnictwo.

Lasy zajmują ok. 5.238 ha, co stanowi ok. 30% powierzchni gminy. Znaczna część lasów, bo 3.875 ha (75% powierzchni) stanowi własność prywatną. Są to lasy gospodarcze, których podstawową funkcją jest produkcja surowca drzewnego na potrzeby gospodarki narodowej oraz na potrzeby własne.

Ponadto lasy pełnią bardzo ważną rolę glebochronną oraz wpływają stabilizująco na stosunki wodne terenu

2.3. Budowa geologiczna i surowce naturalne.

Pod względem podziału geologicznego obszar gminy położony jest w obrębie wzniesienia Mazursko - Suwalskiego. Grunty na terenie gminy są w przewadze gruntami nośnymi i nie stanowią ograniczeń dla lokalizacji rozbudowy. Lokalnie tylko występują piaski drobne o miąższości do 2 m oraz utwory rzeczne, bagienne i torfowe, będące gruntami o małej nośności, nie nadającymi się do bezpośredniego posadowienia budynków. Na obszarze południowej części gminy występują bogate złoża pospółki. Tworzą one gniazda bądź ławice o utworach piaszczystych wzgórz kemowych i moren czołowych. Badania geologiczne potwierdziły również występowanie dobrej jakości złóż pospółek w strefie morenowo – kemowej.

2.4. Warunki wodne.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy Krzynowłoga Mała należy do zlewni rzeki Narew. Teren odwodniony jest powierzchniowo na wschód w kierunku rzeki Orzyc oraz na zachód i południe w kierunku rzeki Węgierki.

Sieć rzeczna na terenie gminy jest słabo rozwinięta. Przepływają przez nią rzeki Ulatówka i Morawka.

2.5. Ludność.

Gminę zamieszkuje 3718 osób (stan na dzień 31.09.2009), gdzie gęstość zaludnienia wynosi ok. 20 osób na 1 km², z czego 94 osoby stanowią mieszkańcy Chmielienia Wielkiego. Sprawia to, że gmina pod tym względem zaliczona jest do obszarów o niskim zaludnieniu. Ponadto od szeregu lat notuje się systematyczny spadek liczby mieszkańców - gmina znajduje się na obszarze depresji demograficznej.

Dominującym zajęciem wykonywanym przez mieszkańców gminy jest praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Poza rolnictwem funkcjonują prywatne podmioty gospodarcze, świadczące usługi handlowe, rzemieślnicze i bytowe.

2.6. Komunikacja.

Komunikację zewnętrzną na terenie gminy stanowią drogi:

- krajowa nr 57,
- wojewódzka nr 616,
- powiatowe nr 28314,28313, 28315, 28310,28316, 28317 i 28318.

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe.

Zewnętrzny układ drogowy uzupełnia sieć lokalnych dróg o łącznej długości 265 km, w tym 113 km dróg gminnych. Ich rozmieszczenie oraz usytuowanie miejscowości gminnych stwarzają potencjalnie dogodne warunki dla funkcjonowania gospodarki w gminie i dostępności ośrodka gminnego. Podstawowym ograniczeniem funkcjonalnej sprawności układu zarówno w zakresie wewnętrznym jak i w zakresie powiązań ponadlokalnych są poważne braki technicznego urządzenia i wyposażenia istniejących ciągów drogowych, a zwłaszcza nawierzchni twardych. W jeszcze gorszym stanie znajdują

się drogi lokalne, istniejący stan dróg ogranicza również możliwości prawidłowego urządzenia zbiorowej komunikacji autobusowej. Około 20% dróg powiatowych oraz 80% dróg gminnych nie posiada nawierzchni twardej, natomiast ponad 10 % dróg gminnych ma nawierzchnię gruntową.

Tak więc mimo korzystnych warunków przestrzennych, niesprawność techniczna układu komunikacji wewnętrznej utrudnia prawidłowe wykorzystanie walorów tego układu, obniżając efektywność funkcjonowania gospodarki i jakość warunków życia.

Lokalna sieć komunikacji gminnej zapewnia dostęp do przystanków komunikacji samochodowej o promieniu 1 km dla 80 % mieszkańców gminy. Zewnętrzny układ komunikacyjny stanowi droga krajowa, biegnąca ze Szczytna - przez następujące miejscowości w gminie: Świniary, Romany Sebory, Romany Janowięta - dalej w kierunku Przasnysza.

Sieć dróg gminnych i powiatowych zapewnia łączność gminy z województwem jak i powiatem, jak również łączność między wsiami wewnątrz gminy oraz wsiami gmin sąsiednich.

2.7. Ochrona przeciwpożarowa.

Bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewniają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej działające w następujących wsiach: Chmieleń Wielki, Krzynowłoga Mała, Kaki Mrocзки, Ulatowo Adamy, Romany Sebory, Łanięta.

Jednostki te wyposażone są w podstawowy sprzęt ratownictwa przeciwpożarowego.

Ponadto Gmina jest w posiadaniu 8 wozów bojowych.

2.8. Oświata.

Bazę oświaty w gminie stanowią 4 szkoły podstawowe, rozmieszczone równomiernie na obszarze gminy, znajdujące się we wsiach: Krzynowłoga Mała, Świniary, Ulatowo Adamy i Romany Sebory. Ponadto we wsi Krzynowłoga Mała znajduje się Publiczne Gimnazjum.

W związku ze spadkiem liczby ludności w gminie, a co za tym idzie ilością uczniów - nie występuje niedobór miejsc w szkołach. Występuje natomiast potrzeba poprawy standardów lokalowych i wyposażenia szkół.

2.9. Przemysł i usługi.

Na terenie gminy nie ma zakładów przemysłowych. Funkcjonują jedynie prywatne podmioty gospodarcze, świadczące usługi handlowe, rzemieślnicze i bytowe.

Główne usługi to: sklepy spożywczo przemysłowe, piekarnia, naprawa maszyn rolniczych, handel materiałami budowlanymi i do produkcji rolnej, transport i obróbka drewna oraz kopalnie kruszyw naturalnych.

2.10. Środowisko kulturowe.

Na terenie gminy Krzynowłoga Mała znajdują się liczne obiekty zabytkowe. Jednym z najważniejszych jest pochodzący z XVI w. zespół sakralny w miejscowości Krzynowłoga Mała oraz

kościół rzymsko-katolicki we wsi Skierkowizna. Ponadto na terenie gminy ostały się również nieliczne drewniane i murowane kubaturowe obiekty architektury regionalnej z XIX i początków XX w. oraz nie użytkowany już drewniany wiatrak z początków XX stulecia. Obiekty te są objęte ścisłą ochroną Państwowej Służby Ochrony Zabytków.

Wieś Chmieleń Wielki posiada ponadto:

- przydrożną zabytkową kapliczkę,
- głązy narzutowe, w tym jeden o obwodzie ok. 10m i wysokości 1,3m;

III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI CHMIELEŃ WIELKI

Informacje na temat podstawowych zasobów charakteryzujących wieś Chmieleń Wielki zostały sporządzone na podstawie danych statystycznych i analizy ankiet, w których mieszkańcy określili, jak postrzegają swoją miejscowość. Tabela ta przybliży obserwatorowi zewnętrznemu obecny stan wsi i obrazuje w pewien sposób moment rozwoju, w jakim obecnie się ona znajduje.

Zasoby – to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze,
- środowisko kulturowe,
- dziedzictwo religijne i historyczne,
- obiekty i tereny,
- gospodarka, rolnictwo,
- sąsiedzi i przyjezdni,
- instytucje, ludzi, organizacje społeczne.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu Średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu			X	
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			X	
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			X	
- cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		X		
- świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)		X		
- osobliwości przyrodnicze	X			
- wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			X	
- podłoże, warunki hydrogeologiczne		X		
- gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe		X		
- walory zagospodarowania przestrzennego		X		
- zabytki			X	
- zespoły artystyczne		X		
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu	X			
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara		X		
- legendy, podania i fakty historyczne			X	
- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy				X

Obiekty i tereny				
- działki pod zabudowę mieszkaniową		X		
- działki pod domy letniskowe	X			
- działki pod zakłady usługowe i przemysł	X			
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	X			
- place i miejsca publicznych spotkań	X			
- miejsca sportu i rekreacji	X			
Gospodarka, rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)	X			
- ruch tranzytowy	X			
- przyjezdni stali i sezonowi	X			
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły	X			
- Dom Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP			X	
- KGW	X			
- Stowarzyszenia		X		

JACY JESTEŚMY? - DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI NASZEJ MIEJSCOWOŚCI

Jaka jest nasza wieś?

Co ją wyróżnia?	Dobrze utrzymane walory krajobrazu, niczym niezniszczone; Mieszkańcy dobrze się znają; Środowisko naturalne nie jest zanieczyszczone
Jakie pełni funkcje?	Wieś rolnicza
Kim są mieszkańcy?	W głównej mierze ludność rodowita (szlachecka)
Co daje utrzymanie?	Rolnictwo, zatrudnienie w sektorze prywatnym
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada sołecka
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusje, współpraca z UG
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Obejścia zadbane, występowanie dróg o nawierzchni gruntowej, brak chodników
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Tradycje regionalne
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Obejścia z reguły zadbane
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Wieś zwodociągowania, brak kanalizacji sanitarnej
Jakie jest rolnictwo?	Drobne, średniotowarowe, wielokierunkowe
Jakie są powiązania komunikacyjne?	PKS, własny transport
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Brak propozycji

IV. ANALIZA SWOT MIEJSCOWOŚCI CHMIELEŃ WIELKI

Analiza SWOT to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno-gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia wsi w okresie perspektywicznym.

Praca nad analizą SWOT wsi Chmieleń Wielki w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech wsi Chmieleń Wielki umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno-gospodarczego.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości i szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

Silne strony - czyste otoczenie i środowisko naturalne, - życie mieszkańców, - dużo lasów gdzie można znaleźć owoce runa, - położenie miejscowości,	Słabe strony - brak kanalizacji sanitarnej, - brak ciągów pieszych, - brak miejsc wypoczynku lokalnej społeczności, - brak możliwości rozwoju kulturalno-rekreacyjnego mieszkańców, - brak dobrej bazy dla działalności OSP,
Szanse - sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich ze strony rządu i władz wojewódzkich, - możliwość uzyskania środków z funduszy Unii Europejskiej, - dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa, - nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami.	Zagrożenia - zaniechanie tradycyjnych metod produkcji rolniczej, odejście ludzi od uprawy roli, odłogowanie pól, - niestabilny system prawny, szczególnie podatkowy w Polsce, - trudno dostępny pieniądź (niestabilność kredytowa i bankowa), - niestabilność gospodarcza i polityczna państwa, - duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków unijnych.

V. PLAN DZIAŁAŃ

Zapisy zawarte w Planie Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki spełniają warunek zgodności z zapisami zawartymi w dokumentach dotyczących rozwoju gminy tj. Strategią Rozwoju Gminy Krzynowłoga Mała, Planem Rozwoju Lokalnego powiatu i województwa oraz zapisami strategii Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007 - 2013. Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu.

Dla potrzeb gminy Krzynowłoga Mała opracowano dokumenty strategiczne określające cele rozwojowe, a następnie zadania jakie powinno się zrealizować w ciągu najbliższych lat, aby poprawić sytuację społeczno-gospodarczą miejscowości wchodzącej w skład całej gminy. W celu stworzenia zbioru inwestycji, działań i zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie wsi Chmieleń Wielki posłużono się między innymi sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT. Planowanymi do realizacji zadaniami we wsi Chmieleń Wielki są więc:

1. Przebudowa obiektu byłej szkoły na potrzeby świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska sportowego.
2. Modernizacja oświetlenia ulicznego.
3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
4. Budowa chodników dla pieszych.
5. Zagospodarowanie zbiornika wodnego.

1.1. Opis zadań do realizacji.

Plan Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki zakłada realizację wielu działań ze sfer społeczno-kulturalnego i gospodarczego życia mieszkańców. Celem planowanych inwestycji jest przede wszystkim poprawa estetyki oraz stanu bezpieczeństwa.

1. Przebudowa obiektu byłej szkoły na potrzeby świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska sportowego.

Celem zadania jest stworzenie miejsca integracji lokalnej społeczności - aranżacja miejsc do wypoczynku i spotkań mieszkańców, możliwość organizowania małych imprez, w tym także sportowych. Inwestycja wpłynie na rozwój kultury fizycznej dzieci i młodzieży w każdym wieku, spowoduje wzrost aktywności sportowo-rekreacyjnej, a ponadto będzie pełniła funkcję reprezentacyjną, informacyjną, promocyjną i estetyczną dla wsi. Przedmiotem inwestycji będzie adaptacja pomieszczeń budynku byłej szkoły na świetlicę wiejską wraz z zagospodarowaniem i ogrodzeniem działki oraz wybudowaniem boiska sportowego.

2. Modernizacja oświetlenia ulicznego.

Inwestycja będzie polegała na remoncie oświetlenia dróg gminnych w miejscowości Chmieleń Wielki, którego celem będzie obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i podniesienie jakości oświetlenia dróg. Istotnym efektem przeprowadzenia remontu będzie znaczne obniżenie energochłonności systemu poprzez wdrożenie energooszczędnego sprzętu oświetleniowego, o najwyższych parametrach użytkowych. Osiągnięcie powyższego celu pozwoli na uzyskanie znaczących efektów ekologicznych, związanych ze zmniejszeniem zużycia energii oraz efektów ekonomicznych związanych z obniżeniem kosztów eksploatacji systemu oświetlenia ulicznego.

3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Inwestycja będzie polegała na wybudowaniu oczyszczalni ścieków w układzie niskoobciążonego osadu czynnego wraz z urządzeniami towarzyszącymi na gruntach należących do mieszkańców wsi, na które gmina uzyskała prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Celem inwestycji jest przede wszystkim poprawa standardu życia mieszkańców wsi.

4. Budowa chodników dla pieszych.

Inwestycja obejmuje budowę chodników dla pieszych na terenie wsi Chmieleń Wielki. Zadanie to wpłynie w dużej mierze na poziom bezpieczeństwa na drogach gminnych oraz wzrost estetyki, zwiększy się również atrakcyjność miejscowości.

5. Zagospodarowanie zbiornika wodnego.

Inwestycja będzie służyć wszystkim mieszkańcom wsi Chmieleń Wielki i okolic. Realizacja zadania pozwoli zagospodarować wolny czas lokalnej społeczności, podniesie nie tylko walory turystyczne, ale również będzie stanowić wizytówkę wsi przez co będzie bardziej rozpoznawana wśród turystów i inwestorów. Zagospodarowanie zbiornika wodnego w lecie będzie służyło jako kąpielisko, a zimą jako lodowisko.

1.2. Uzasadnienie realizacji zadań.

Realizacja zamierzonych zadań przyczyni się do rozwoju kultury w miejscowości Chmieleń Wielki, podniesienia standardów życia i przyciągnie nowych mieszkańców.

Rozwój infrastruktury technicznej ma znaczenie dla rozwoju lokalnej gospodarki i zaspokajaniu potrzeb społecznych mieszkańców.

1. Przebudowa obiektu byłej szkoły na potrzeby świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska sportowego.

Inwestycja będzie służyć wszystkim mieszkańcom wsi Chmieleń Wielki i okolic. Realizacja zadania pozwoli zagospodarować wolny czas lokalnej społeczności, podniesie nie tylko walory turystyczne, ale również będzie stanowić wizytówkę wsi przez co będzie bardziej rozpoznawana wśród turystów i inwestorów. Wzrostowi ulegnie także poziom estetyki miejscowości.

2. Modernizacja oświetlenia ulicznego.

Inwestycja pozwoli na uzyskanie znaczących efektów ekologicznych, związanych ze zmniejszeniem zużycia energii oraz efektów ekonomicznych związanych z obniżeniem kosztów eksploatacji systemu oświetlenia ulicznego.

3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

Celem inwestycji jest przede wszystkim poprawa standardu życia mieszkańców wsi. Ponadto przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia wód gruntowych oraz pozytywnie wpłynie na ochronę środowiska.

4. Budowa chodników dla pieszych.

Realizacja tego celu poprawi bezpieczeństwo i ułatwi przemieszczanie się mieszkańców wsi Chmieleń Wielki oraz okolic, a także spowoduje wzrost estetyki wsi.

5. Zagospodarowanie zbiornika wodnego.

Celem zadania jest podniesienie walorów krajobrazowych miejscowości, a także rekreacyjnych i promocyjnych wsi. Inwestycja pozwoli na organizowanie imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym dla całej gminnej ludności i nie tylko. Realizacja zadania pozwoli zagospodarować wolny czas lokalnej społeczności.

1.3. Odbiorcy projektu.

Odbiorcami projektu są mieszkańcy wsi Chmieleń Wielki, przejezdni oraz rodziny lokalnych przedsiębiorców i inwestorów. Ponadto projekt będzie oddziaływał na okoliczne sołectwa.

1.4. Oczekiwane rezultaty.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ma służyć głównie

integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

1. Przebudowa obiektu byłej szkoły na potrzeby świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska sportowego.

- poprawa estetyki miejscowości,
- poprawa jakości życia lokalnej społeczności,
- wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości,
- rozwój kultury fizycznej,
- poprawa estetyki budynku,
- zmniejszenie kosztów grzewczych budynku w okresie zimowym.

2. Modernizacja oświetlenia ulicznego.

- poprawa stanu bezpieczeństwa,
- zaspokojenie potrzeb społeczeństwa,
- poprawa estetyki wsi,
- zmniejszenie zużycia energii oraz efektów ekonomicznych.

3. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.

- zaspokojenie potrzeb społeczeństwa,
- zmniejszenie zanieczyszczeń,
- poprawa jakości życia,
- pozytywny wpływ na ochronę środowiska.

4. Budowa chodników dla pieszych.

- poprawa stanu bezpieczeństwa,
- poprawa warunków życia i pracy,
- poprawa estetyki miejscowości,
- zaspokojenie potrzeb społeczeństwa,

5. Zagospodarowanie zbiornika wodnego.

- poprawa jakości życia,
- poprawa estetyki miejscowości,
- wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości.
- poprawa bezpieczeństwa.
- wzrost atrakcyjności turystycznej i kulturalnej miejscowości,
- promowanie gminy.

1.5. Szacunkowy koszt realizacji zadań.

Nazwa zadania	Szacunkowy koszt realizacji
Przebudowa obiektu byłej szkoły na potrzeby świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska sportowego	1 mln zł
Modernizacja oświetlenia ulicznego	50 tys zł
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	300 tys zł
Budowa chodników dla pieszych	200 tys zł
Zagospodarowanie zbiornika wodnego	600 tys zł

1.6. Harmonogram realizacji projektu.

Rodzaj zadania	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Przebudowa obiektu byłej szkoły na potrzeby świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska sportowego							
Modernizacja oświetlenia ulicznego							
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków							
Budowa chodników dla pieszych							
Zagospodarowanie zbiornika wodnego							

VI. WDRÓŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Krzynowłoga Mała. Wdrożenie Planu zleca się Wójtowi Gminy, Radzie Sołectkiej oraz Sołtysowi wsi Chmieleń Wielki.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia - czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty.

W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy w Krzynowłodze Małej zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołectka.

VII. PODSUMOWANIE

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istotą tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową.

Zakładane cele Planu przewidują wzrost znaczenia wsi jako lokalnego ośrodka rozwoju kultury, edukacji, sportu i rekreacji.

Realizacja Planu Odnowy Miejscowości Chmieleń Wielki ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu w sprawy wsi, zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.